

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол Вченої ради
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»
30.06. 2025 р. № 7

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Біологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта (за спеціальностями)
предметною спеціальністю А4.05 Середня освіта
(Біологія та здоров'я людини)
галузі знань А Освіта
Кваліфікація:
Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини),
вчитель біології та здоров'я людини.

УВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»
30.06.2025р. № 388/01-04

Ужгород 2025

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Біологія»

1. Ректор Володимир СМОЛАНКА
« 30 » 06. 2025 року
2. Гарант освітньо-професійної програми Федір КУРТЯК
« 23 » 06. 2025 року
3. Декан біологічного факультету Ярослава ГАСИНЕЦЬ
« 23 » 06. 2025 року
4. Керівник робочої групи Федір КУРТЯК
« 23 » 06. 2025 року
5. Начальник навчальної частини Анатолій ШТИМАК
« 27 » 06. 2025 року

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «**Біологія**» підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (за спеціальностями) предметною спеціальністю А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) галузі знань А Освіта розроблена відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого Міністерством освіти і науки України від 29.08.2024 р., №1225.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою у складі:

1. Куртяк Ф.Ф. – кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри зоології біологічного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (гарант освітньої програми, керівник робочої групи);

2. Вакерич М.М. – кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри генетики, фізіології рослин і мікробіології Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»;

3. Гасинець Я.С. – кандидат біологічних наук, доцент, декан біологічного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»;

4. Фельбаба-Клушина Л.М. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри ботаніки Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»;

5. Симочко В.В. – кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри плодоовочівництва і виноградарства Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»;

6. Мірутенко В.В. – кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри ентомології та збереження біорізноманіття Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»;

7. Гринчук М.Й. – директор Ужгородської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів ім. В.С. Гренджі-Донського, вчитель біології, представник роботодавців.

8. Кушнір М.М. – здобувач першого(бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (за спеціальностями) предметною спеціальністю А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) галузі знань А Освіта.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Фесенко Світлана Сапаргаліївна – директор Ужгородського ліцею №3 Ужгородської міської ради Закарпатської області.
2. Мигалина Лариса Іванівна – директор Ужгородського ліцею №8 Ужгородської міської ради Закарпатської області
3. Сігеті Мар'яна Юріївна - вчитель біології Ужгородського наукового ліцею Закарпатської обласної ради, спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист.

**1. Профіль освітньої програми
«Біологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта (за спеціальностями)
предметною спеціальністю А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
галузі знань А Освіта**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» Біологічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр. Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), вчитель біології та здоров'я людини.
Офіційна назва освітньої програми	Біологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Тип диплому та обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС
Розрахунковий строк виконання освітньої програми	4 роки.
Форма(и) здобуття освіти	Денна, заочна.
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України сертифікат про акредитацію Серія УД № 07008355 до 01.07.2024
Рівень/цикл	Національна рамка кваліфікацій України – 6 рівень НРК, Європейська рамка кваліфікацій FQ-ЕНЕА – перший цикл, Європейська рамка кваліфікації навчання протягом життя EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До чергового оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068
2 – Мета освітньої програми	

Метою є підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері освітньої діяльності або у процесі навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування законів, теорій та методів біології та здоров'я людини при їх викладанні в закладах середньої освіти.

3 – Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація/предметна спеціальність (за наявності))</p>	<p>Галузь знань: <i>A Освіта</i> Спеціальність: <i>A4 Середня освіта (за спеціальностями)</i> Предметна спеціальність: <i>A4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)</i> Об'єкти вивчення: <i>навчально-виховний процес з біології та здоров'я людини у базовій та профільній середній освіті, особливості педагогічної, науково-методичної, організаційної та виховної діяльності у закладах середньої освіти.</i> Цілі навчання: <i>поглиблена фундаментальна, спеціалізована та практична підготовка вчителів за предметною спеціальністю «Біологія та здоров'я людини», формування та розвиток загальних і професійних компетентностей у галузі сучасних освітніх технологій та методики навчання біології та здоров'я людини, здатності розв'язувати складні задачі науково-інноваційного характеру в умовах невизначеності в галузі середня освіта (біологія та здоров'я людини), здатності до самостійної педагогічної діяльності в умовах профільної середньої освіти, позашкільних закладів різних типів із урахуванням регіональних та національних концепцій розвитку системи освіти.</i> Теоретичний зміст предметної області: <i>теоретичні основи біології та здоров'я людини, педагогіки та психології, методики навчання біології та здоров'я людини, освітні й педагогічні теорії та інновації, сучасні концепції розвитку системи освіти, перспектив та способів упровадження інформаційно-комунікаційних технологій навчання, специфіка позаурочної, позакласної та позашкільної роботи у закладах загальної середньої освіти.</i> Методи, методики та технології: <i>методи інформаційних та комунікаційних технологій, експериментально-емпіричні методи, методи науково-педагогічного дослідження; професійноорієнтовані методики; навчальні, виховні, розвивальні, освітні технології.</i> Інструменти та обладнання: <i>обладнання спеціалізованих кабінетів і лабораторій, необхідне для залучення у освітній процес експериментальних аналітичних, досліджень та педагогічних інформаційно-комунікаційних методів технологій, комп'ютерні засоби, мультимедійне обладнання, Internet, програмне забезпечення для організації дистанційного навчання і комп'ютерного тестування: MS Forms, MS, пакет послуг Microsoft Office 365.</i></p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма, яка орієнтована на здобуття студентами професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для успішного здійснення педагогічної діяльності.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Формування і розвиток фахових компетентностей для здійснення педагогічної та інноваційної діяльності, що базується на широкому огляді та глибоких знань різних сфер педагогіки, біологічної науки та здоров'я людини. Оцінка сучасних підходів</p>

	викладання біології та здоров'я людини, шляхів реалізації освітньої діяльності.
Особливості програми	<p>Зміст освітньої програми зорієнтований на методичні та практичні особливості провадження освітнього процесу з біології та здоров'я людини у закладах, що забезпечують надання повної загальної середньої освіти, акцентуалізацію освітніх компонент на сучасні наукові концепції: сталого розвитку, інформаційну, інноваційну, гуманістичну, проблемного, профільного навчання, реалізацію освітнього процесу відповідно до державних стандартів освіти і потреб освітнього середовища регіону та держави.</p> <p>Програма передбачає обов'язкову професійно-практичну підготовку, яка дає можливість реальної участі здобувачів в освітньому процесі у провідних закладах, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.</p> <p>Програма передбачає підготовку здобувачів вищої освіти до впровадження нових освітніх, педагогічних та інформаційних технологій в професійній діяльності. Узгодження фахової підготовки в галузі біології з університетом Вітовта Великого (Каунас, Литва) в контексті реалізації програми видачі подвійних дипломів за ОС Бакалавр.</p>
4 – Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування	
Придатність до працевлаштування	<p>Професійна діяльність в освітній галузі з викладанням біології та здоров'я людини у закладах середньої освіти.</p> <p>Допуском до професії є наявність підтвердженої документом про вищу освіту освітньої кваліфікації бакалавра середньої освіти з предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).</p> <p>Фахівець підготовлений для роботи в галузі освіти і здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК 003:2010.</p> <p>Вчитель біології, вчитель основ здоров'я 2320 25157 Вчитель середнього навчально-виховного закладу 2351.2 Методист 2352 22568 Інспектор-методист 2359 22698 Інспектор середніх спеціальних та професійно-технічних навчальних закладів 2359.2 23471 80 Методист позашкільного закладу 2359.2 24275 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми 1229.4 21897 Завідувач навчального кабінету 1229.4 21341 Завідувач позашкільного закладу</p>
Подальше навчання	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти за магістерською освітньою програмою спеціальності А4 Середня освіта (за спеціальностями) предметної спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) або ж інших спеціальностей за перехресним вступом.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Компетентнісне, особистісно-орієнтоване, проблемне, практично-спрямоване навчання, самонавчання.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> методи лабораторних та польових біологічних досліджень, статистичної обробки.</p>

	<p><i>Інструменти та обладнання:</i> живі об'єкти, біологічні моделі, сучасні прилади та устаткування для лабораторних і польових біологічних досліджень, спеціалізоване програмне забезпечення та комп'ютерні засоби.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточні контроль та оцінювання, поетапний, модульний, підсумковий контроль; екзамени; заліки, презентації, диференційований залік з навчальної, педагогічної практик, курсова робота, кваліфікаційний екзамен. Проміжкове та підсумкове оцінювання знань відбувається на засадах студентоорієнтованого особистісного підходу з використанням сучасних методик та практик. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357 Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсних) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952, Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070, з дотриманням норм академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223. Перезарахування кредитів відбувається на основі Положення про визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131. Процедура оцінювання здобувачів вищої освіти також враховує результати неформальної освіти згідно Положення про порядок визнання Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966. Наявна чітка процедура розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти, яка описана в Положенні про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964 та Положенні про порядок оскарження результатів (апеляція) оцінювання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967</p>
<p>6 – Програмні компетентності</p>	

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»), що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 02. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p>ЗК 04. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.</p> <p>ЗК 05. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 06. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК 07. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК 09. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.</p> <p>ЗК 10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 01. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p> <p>ФК 02. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.</p> <p>ФК 03. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.</p>

ФК 04. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК 05. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК 06. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК 07. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК 08. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК 09. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ФК 10. Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення і теорії біології науки для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів

ФК 11. Здатність розуміти і пояснювати будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, екологію, поширення, використання, охорону живих організмів і систем усіх рівнів організації.

ФК 12. Здатність розкривати сутність біологічних явищ, процесів і технологій, розв'язувати біологічні задачі.

ФК 13. Здатність організовувати і здійснювати дослідницьку діяльність в лабораторних і польових умовах, інтерпретувати її результати; користуватися обладнанням, препаратами, виготовляти біологічні препарати та формувати колекції і гербарії.

ФК 14. Здатність формувати знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини.

ФК 15. Здатність здійснювати позакласну та позашкільну роботу з біологічних проблем і досліджень, формування, збереження екологічно здорового середовища і зміцнення здоров'я.

ФК 16. Здатність у процесі навчання та виховання учнів доводити й реалізовувати стратегію сталого розвитку людства, розкривати сутність здорового способу життя і охорони здоров'я, застосовувати валеологічні методи оцінки й моніторингу стану здоров'я людини і базові знання з медико-біологічних дисциплін для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини.

<p>Програмні результати навчання (РН)</p>	<p>РН 01. Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>РН 02. Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p>РН 03. Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>РН 04. Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.</p> <p>РН 05. Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>РН 06. Називає і пояснює принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.</p> <p>РН 07. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.</p> <p>РН 08. Генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.</p> <p>РН 09. Застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.</p> <p>РН 10. Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.</p> <p>РН 11. Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.</p> <p>РН 12. Аналізує власну педагогічну діяльність та її результати, здійснює об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p>РН 13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>РН 14. Знає і використовує біологічну термінологію і номенклатуру, розуміє основні концепції, теорії, закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.</p>
--	---

РН 15. Знає і пояснює будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів, сучасну систему живих організмів, роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення.

РН 16. Знає і описує будову й функції організму людини, основи здорового способу життя, розвитку і збереження фізичного, психічного, соціального та ментального здоров'я та мотивує учнів до збереження здоров'я.

РН 17. Володіє методами розв'язування біологічних задач.

РН 18. Проводить і організовує експериментальні польові та лабораторні дослідження та інтерпретує їх результати, демонструє вміння виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарні зразки та іншу наочність.

РН 19. Добирає та ілюструє міжпредметні зв'язки курсу біології в загальноосвітніх та інших навчальних закладах системи загальної середньої освіти з метою формування в учнів природничо-наукової та здоров'язбережувальної компетентності.

РН 20. Демонструє володіння основами наукових досліджень та організацією навчально-дослідницької, позакласної та позашкільної діяльності учнів.

РН 21. Розуміти і характеризувати стратегію сталого розвитку та розкривати сутність взаємозв'язків між довкіллям і людиною; знати провідні принципи функціонування екосистем, оцінювати вплив екологічних факторів на здоров'я людини. Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів.

РН 22. Описувати основні ознаки невідкладних станів та захворювань різних систем організму людини; уміти надавати першу допомогу під час морфо-функціональних порушень різних систем організму людини та променевого уражень й уражень отруйними речовинами; виявляти основні ознаки різних інфекційних захворювань та демонструвати здатність надавати першу допомогу постраждалим.

РН 23. Розуміти особливості навчання різномірних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організовувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів, володіти формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміти відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.

РН 24. Добирати міжпредметні зв'язки курсів біології та основ здоров'я в базовій середній школі з метою формування в учнів наукової компетентності, відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти.

РН 25. Розробляти навчально-методичні матеріали (навчальні програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та типових програм з урахуванням виду освітньої установи, застосовувати педагогічні технології на достатньому рівні, вміє надавати професійні консультації в галузі біології та здоров'я людини, популяризувати професійні знання та відстоювати науковий світогляд.

Кадрове забезпечення	Склад робочої групи освітньої програми, професорсько-викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Професорсько-викладацький склад постійно проходить стажування керуючись «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, аудиторіями, навчально-науковими лабораторіями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	– офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – фонди та електронних каталогів наукової бібліотеки ДВНЗ «УжНУ», а також до електронного репозитарію ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/) де містяться навчально-методичні матеріали з дисциплін навчального плану; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle (https://moodle.uzhnu.edu.ua/);
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність студентів здійснюється на основі двосторонніх угод, укладених між ДВНЗ «Ужгородським національним університетом» та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269 , встановлено загальний порядок організації академічної мобільності студентів. Здійснюється згідно програми міжнародної академічної мобільності «Еразмус +».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	До ДВНЗ «УжНУ» приймаються іноземні громадяни, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах. Особливості вступу та навчання визначаються Положенням про навчання іноземних громадян у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9378

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

Кол н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Українська мова за професійним спрямуванням	3	Залік
ОК 2	Історія та культура України	3	Залік
ОК 3	Іноземна мова	6	Залік / Екзамен
ОК 4	Філософія	3	Залік
ОК 5	Психологія	4	Екзамен
ОК 6	Педагогіка	4	Екзамен
ОК 7	Антикорупція та доброчесність	3	Залік
ОК 8	Інклюзивна освіта	3	Залік
ОК 9	Засоби цифрової підготовки	3	Залік
ОК 10	Органічна та біологічна хімія	6	Залік
ОК 11	Основи екології	3	Екзамен
ОК 12	Теорія еволюції	5,5	Екзамен
ОК 13	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3,5	Екзамен
ОК 14	Основи медичних знань та охорони здоров'я	3	Залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 15	Вступ до фаху	3,5	Екзамен
ОК 16	Основи науково-дослідної роботи з біології у школі	3	Екзамен
ОК 17	Методика навчання біології та здоров'я людини в закладах загальної середньої освіти	10	Залік / Екзамен
ОК 18	Інноваційні технології викладання біології та здоров'я людини	3	Екзамен
ОК 19	Освітній менеджмент	4,5	Екзамен
ОК 20	Структурна ботаніка: Морфологія рослин	4	Екзамен
ОК 21	Структурна ботаніка: Анатомія рослин	3,5	Екзамен
ОК 22	Ботаніка: нижчі рослини	3	Екзамен
ОК 23	Ботаніка: вищі рослини	3	Екзамен
ОК 24	Зоологія безхребетних	7,5	Екзамен
ОК 25	Зоологія хребетних	6	Екзамен
ОК 26	Біологія клітини	4	Екзамен
ОК 27	Гістологія	3,5	Залік
ОК 28	Анатомія людини	3,5	Екзамен
ОК 29	Фізіологія людини та тварин	5	Екзамен
ОК 30	Фізіологія та біохімія рослин	4	Екзамен
ОК 31	Мікробіологія та вірусологія	4	Екзамен
ОК 32	Біологія індивідуального розвитку	4	Екзамен

ОК 33	Генетика з основами селекції	4	Екзамен
ОК 34	Основи раціонального та оздоровчого харчування	3,5	Залік
ОК 35	Охорона природнього біорізноманіття	4	Екзамен
ОК 36	Методика проведення лабораторних робіт на уроках біології	11	Залік
Практики			
ОК 37	Навчальна практика з ботаніки та зоології	12	Диференційований залік
ОК 38	Виробнича (педагогічна) практика з біології та здоров'я людини у закладах загальної середньої освіти	6	Диференційований залік
ОК 39	Виробнича (педагогічна) практика з біології та здоров'я людини у закладах фахової передвищої освіти	6	Диференційований залік
Атестація			
ОК 40	Кваліфікаційний іспит з біології, основ здоров'я та методики їх викладання	1,5	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180 годин	
Вибіркові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ВК 1	Вибіркова дисципліна із загальноуніверситетського каталогу / Базова військова підготовка*	3	Залік
ВК 2	Вибіркова дисципліна із загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
ВК 3	Вибіркова дисципліна із загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
ВК 4	Вибіркова дисципліна із загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
Цикл професійної підготовки			
ВК 5	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік
ВК 6	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік
ВК 7	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік
ВК 8	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік
ВК 9	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік
ВК 10	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік
ВК 11	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік
ВК 12	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік
ВК 13	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік

ВК 14	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік
ВК 15	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік
ВК 16	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240 кредитів	
Практична підготовка БЗВП за рахунок канікулярного часу здобувачів освіти			
	Практична підготовка базової загальновійськової підготовки**	7	

* Навчальна дисципліна «Базова загальновійськова підготовка» введена до освітньої програми та навчального плану на підставі п. 7 Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 734. Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, кількість годин, відведених на їх опанування, форми та засоби поточного і підсумкового контролю визначаються програмою навчальної дисципліни, яка розробляється на основі типової програми навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка», розробленої та затвердженої Генеральним штабом Збройних Сил України за погодженням з Міністерством освіти і науки України (з урахуванням норм постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 734).

** Практична підготовка базової загальновійськової підготовки проводиться після опанування теоретичної підготовки у поточному навчальному році строком до одного місяця протягом травня - жовтня за рахунок часу, відведеного на канікулярну відпустку здобувачів вищої освіти.

2.2 Структурно-логічна схема ОП (у вигляді таблиці)

Семестр	Номер дисципліни	Назва дисципліни згідно навчального плану	Кількість кредитів
1	ОК 1	Українська мова за професійним спрямуванням	3
	ОК 2	Історія та культура України	3
	ОК 3	Іноземна мова	3
	ОК 10	Органічна та біологічна хімія	6
	ОК 13	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3,5
	ОК 15	Вступ до фаху	3,5
	ОК 20	Структурна ботаніка: Морфологія рослин	4
	ОК 24	Зоологія безхребетних	4
Разом за 1 семестр:			30
2	ОК 3	Іноземна мова	3
	ОК 9	Засоби цифрової підготовки	3
	ОК 21	Структурна ботаніка: Анатомія рослин	3,5
	ОК 24	Зоологія безхребетних	3,5
	ОК 26	Біологія клітини	4
	ОК 27	Гістологія	3,5
	ОК 28	Анатомія людини	3,5
	ОК 37	Навчальна практика з ботаніки та зоології	6
Разом за 2 семестр:			30
3	ОК 4	Філософія	3
	ОК 5	Психологія	4
	ОК 11	Основи екології	3
	ОК 16	Основи науково-дослідної роботи з біології у школі	3
	ОК 22	Ботаніка: нижчі рослини	3
	ОК 25	Зоологія хребетних	3
	ВК 1	Вибіркова дисципліна із загальноуніверситетського каталогу / Базова військова підготовка*	3
	ВК 4	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
	ВК 5	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
Разом за 3 семестр:			30
4	ОК 6	Педагогіка	4
	ОК 7	Антикорупція та доброчесність	3
	ОК 23	Ботаніка: вищі рослини	3
	ОК 25	Зоологія хребетних	3
	ОК 37	Навчальна практика з ботаніки та зоології	6
	ВК 2	Вибіркова дисципліна із загальноуніверситетського каталогу	3
	ВК 6	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
	ВК 7	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
	Разом за 4 семестр:		
5	ОК 17	Методика навчання біології та здоров'я людини в закладах загальної середньої освіти	5
	ОК 29	Фізіологія людини та тварин	5
	ОК 30	Фізіологія та біохімія рослин	4

	ОК 36	Методика проведення лабораторних робіт на уроках біології	5
	ВК 3	Вибіркова дисципліна із загальноуніверситетського каталогу	3
	ВК 8	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
	ВК 9	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
Разом за 5 семестр:			30
6	ОК 17	Методика навчання біології та здоров'я людини в закладах загальної середньої освіти	5
	ОК 32	Біологія індивідуального розвитку	4
	ОК 33	Генетика з основами селекції	4
	ОК 38	Виробнича (педагогічна) практика з біології та здоров'я людини у закладах загальної середньої освіти	6
	ВК 4	Вибіркова дисципліна із загальноуніверситетського каталогу	3
	ВК 10	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
	ВК 11	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
Разом за 6 семестр:			30
7	ОК 12	Теорія еволюції	5,5
	ОК 18	Інноваційні технології викладання біології та здоров'я людини	3
	ОК 31	Мікробіологія та вірусологія	4
	ОК 34	Основи раціонального та оздоровчого харчування	3,5
	ОК 36	Методика проведення лабораторних робіт на уроках біології	6
	ВК 12	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
	ВК 13	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
Разом за 7 семестр:			30
8	ОК 8	Інклюзивна освіта	3
	ОК 14	Основи медичних знань та охорони здоров'я	3
	ОК 19	Освітній менеджмент	4,5
	ОК 35	Охорона природнього біорізноманіття	4
	ОК 39	Виробнича (педагогічна) практика з біології та здоров'я людини у закладах фахової передвищої освіти	6
	ОК 40	Кваліфікаційний іспит з біології, здоров'я людини та методики їх викладання	1,5
	ВК 14	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
	ВК 15	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	4
Разом за 8 семестр:			30

2.3. Структурно-логічна схема ОП (графічне відображення)

ОК 1 Українська мова за професійним спрямуванням	ОК 9 Засоби цифрової підготовки	ОК 4 Філософія	ОК 6 Педагогіка	ОК 29 Фізіологія людини та тварин	ОК 32 Біологія індивідуального розвитку	ОК 12 Теорія еволюції	ОК 8 Інтегрована освіта
ОК 2 Історія та культура України	ОК 21 Структурна ботаніка: Анатомія рослин	ОК 5 Психологія	ОК 7 Антикорупція та доброчесність	ОК 30 Фізіологія та біохімія рослин	ОК 33 Генетика з основами селекції	ОК 18 Інноваційні технології викладання біології та здоров'я людини	ОК 14 Основи медичних знань та охорони здоров'я
ОК 10 Органічна та біологічна хімія	ОК 26 Біологія клітини	ОК 11 Основи екології	ОК 23 Ботаніка: вищі рослини			ОК 31 Мікробіологія та вірусологія	ОК 19 Освітній менеджмент
ОК 13 Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	ОК 27 Гістологія	ОК 16 Основи науково-дослідної роботи з біології у школі				ОК 34 Основи раціонального та оздоровчого харчування	ОК 35 Охорона природного біорізноманіття
ОК 15 Вступ до фаху	ОК 28 Анатомія людини	ОК 22 Ботаніка: нижчі рослини		ОК 36 Методика проведення лабораторних робіт на уроках біології		ОК 36 Методика проведення лабораторних робіт на уроках біології	
ОК 20 Структурна ботаніка: Морфологія рослин							ОК 40 Кваліфікаційний іспит з біології, здоров'я людини та методики їх викладання
ОК 3 Іноземна мова		ОК 25 Зоологія хребетних		ОК 17 Методика навчання біології та здоров'я людини в закладах загальної середньої освіти			
ОК 24 Зоологія безхребетних							
		ВК 1*	ВК 2	ВК 3	ВК 4		
		ВК 4	ВК 6	ВК 8	ВК 10	ВК 12	ВК 14
		ВК 5	ВК 7	ВК 9	ВК 11	ВК 13	ВК 15
	ОК 37 Навчальна практика з ботаніки та зоології		ОК 37 Навчальна практика з ботаніки та зоології		ОК 38 Виробнича (педагогічна) практика з біології та здоров'я людини у закладах загальної середньої освіти		ОК 39 Виробнича (педагогічна) практика з біології та здоров'я людини у закладах фахової передвищої освіти
1 семестр (30 кредитів)	2 семестр (30 кредитів)	3 семестр (30 кредитів)	4 семестр (30 кредитів)	5 семестр (30 кредитів)	6 семестр (30 кредитів)	7 семестр (30 кредитів)	8 семестр (30 кредитів)
1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.05 Середня освіта. Біологія та здоров'я людини проводиться у формі кваліфікаційного іспиту з біології, основ здоров'я та методики їх викладання.

Кваліфікаційний іспит проводиться в усній формі публічно і гласно.

За умови успішного складання кваліфікаційного іспиту університет видає документ встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), вчитель біології та здоров'я людини.

Процедура присвоєння професійної кваліфікації здійснюється дотримуючись «Порядку здобуття та присвоєння професійних кваліфікацій в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/83880>

Дисципліни	Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності															
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	ФК01	ФК02	ФК03	ФК04	ФК05	ФК06	ФК07	ФК08	ФК09	ФК10	ФК11	ФК12	ФК13	ФК14	ФК15	ФК16
ОК 38	+	+		+	+	+	+				+		+	+	+	+	+	+						+		+
ОК 39	+	+		+	+	+	+				+		+	+	+	+	+	+						+		+
ОК 40	+	+		+	+	+	+				+		+	+	+	+	+	+						+		+

**5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПР)
ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

НОВ	ПН 01	ПН 02	ПН 03	ПН 04	ПН 05	ПН 06	ПН 07	ПН 08	ПН 09	ПН 10	ПН 11	ПН 12	ПН 13	ПН 14	ПН 15	ПН 16	ПН 17	ПН 18	ПН 19	ПН 20	ПН 21	ПН 22	ПН 23	ПН 24	ПН 25	
ОК 01		+	+				+	+	+			+	+	+												
ОК 02		+	+				+	+	+			+	+	+												
ОК 03		+	+				+	+	+			+		+												
ОК 04	+		+				+	+	+			+		+												
ОК 05	+	+	+	+	+	+					+	+				+								+		
ОК 06	+	+	+	+	+	+					+	+				+	+			+	+	+	+	+	+	+
ОК 07		+	+				+	+	+			+	+	+												
ОК 08	+		+	+	+	+					+	+				+	+			+	+	+	+	+	+	+
ОК 09	+		+	+	+	+					+	+				+	+			+	+	+	+	+	+	+
ОК 10	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	+			+		+
ОК 11	+		+	+	+	+					+	+				+	+			+	+	+	+	+	+	+
ОК 12	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ОК 13	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ОК 14	+		+	+	+	+					+	+				+	+			+	+	+	+	+	+	+
ОК 15																										
ОК 16	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+			+	+	+	+	+	+	+
ОК 17	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+			+	+	+	+	+	+	+
ОК 18	+	+	+	+	+	+					+	+				+	+			+	+	+	+	+	+	+
ОК 19	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+			+	+	+	+	+	+	+
ОК 20	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+			+	+	+	+	+	+	+
ОК 21	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ОК 22	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ОК 23	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ОК 24	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ОК 25	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ОК 26	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ОК 27	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ОК 28	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+

HOB	PH 01	PH 02	PH 03	PH 04	PH 05	PH 06	PH 07	PH 08	PH 09	PH 10	PH 11	PH 12	PH 13	PH 14	PH 15	PH 16	PH 17	PH 18	PH 19	PH 20	PH 21	PH 22	PH 23	PH 24	PH 25
OK 29	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
OK 30	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
OK 31	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
OK 32	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
OK 33	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
OK 34	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 35	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 36	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+
OK 37	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 38	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 39	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 40	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+